

Staten har fremsat et forslag til en **normalisering** af Christiania, som i udstrakt grad imødekommer christianiternes ønsker om at bibeholde det alternative og kreative miljø og tilgodeser økonomisk svagt stillede personer på samfundets skæve side.

Forslaget sikrer, at nuværende beboere kan blive boende, ligesom **christianitterne** får langt større indflydelse på, hvem der flytter ind i Fristaden, end staten i første omgang lagde op til.

FAKTA

NORMALISERINGEN

- Den ny Christianialov fra 2003 stiller krav om udvikling af området til et bæredygtigt og lovlydigt kvarter, herunder bl.a. ændring af ejerforhold, afvikling af hashhandel, indførelse af gennemsligtige boligforhold samt nedrivning af ulovligt byggeri på fæstningsanlægget.
- Fristen for christianiternes godkendelse af planen er forlænget til den 1. april. I går aftes indkaldte Fristaden beboerne til et sidste og afgørende fællesmøde.

Regeringen kan kun bruge et klart ja

Meget tyder på, at Christiania kommer med et forbeholdent svar på statens tilbud om normalisering.

I aften rinder tiden ud. Christiania skal give sit endelige tilsagn til regeringens normaliseringsplan. Men Fristadens konsensusdemokrati truer nu med at sætte beboerne uden for reel indflydelse.

Regeringspartierne forlanger nemlig et klart ja uden forbehold til statens tilbud om en frivillig normalisering. Men det er svært at opnå, når 650 beboere skal blive enige, og derfor vil christianitterne formentlig aflevere en erklæring med en række forbehold.

Det vil være det samme som et nej, siger de konservative Christianiaordfører Christian Wedell-Neergaard. »Det eneste, vi kan bruge, er et klart, utvetydigt og tindingende ja. Får vi ikke det, så kører vi af det andet spor, hvor Christiania får væsentligt mindre indflydelse. Der bliver ikke flere driftelser,« siger Christian Wedell-Neergaard til Ritauz.

Sagde god for plan

Ligesom regeringspartneren Venstre henviser han til, at Christianias forhandlergruppe selv har sagt god for planen efter to års forhandlinger. »Det bliver svært for ikke at sige umuligt for christianitterne at finde en problemstilling, der ikke har været vendt og forhandlet på plads af forhandlergruppen. Nu ligger der en rigtig god plan, hvor hele følelsen af en særlig bydel opretholdes, og hvor Christiania fortsat får indflydelse på udviklingen, så det er underligt, at man ikke kan beslutte sig for at gøre det færdigt,« siger Christian Wedell-Neergaard.

Ud over et klart ja er det en betingelse, at christianitterne inden 1. april tilbagekalder de mere end 700 retssager, man har anlagt mod staten.

Men behovet for nye fællesmøder har været så stort, at Christiania ikke længere kan nå at opfylde kravet. Spørgsmålet om retssagerne skal dog ikke stå i vejen for en frivillig løsning. Det mener Venstres Christianiaordfører Peter Christensen.

»Det her skal ikke strande på formaliteter. Hvis der kommer et entydigt ja, så finder vi en løsning, hvis christianitterne lover at trække alle sagerne tilbage. Men alt afhænger af, at der kommer et klart ja,« siger Peter Christensen.

Christiania holdt et nyt fællesmøde sent fredag aften, hvor man regnede med at nå frem til en endelig erklæring. Mødet sluttede efter redaktionens deadline. /ritauz/

Kritik: Mindretalsdiktatur hersker i Fristaden

Konsensus: Tidligere christianit ligger nu ud efter en lille kerne af beboere, der styrer Christiania med hård hånd. »Ytringsfriheden på fællesmøderne er ofte en by i Rusland,« siger Ditlev Nissen.

Af JACOB EGEVANG

Christiania ligger badet i forårets gavmilde solstråler i disse dage. Træer og buske står på spring. Krokusser, erantisser og andre forårsblomster vælter stolt og stærkt op af fristadens mange bed og haver, men der er noget ved Christiania i disse dage, der ikke er som det plejer. Blomsterbørnene, som har beboet det gamle kaserneområde siden 1970'erne, er i dette forår ikke sprunget ud med samme kraft som tidligere. Balancen i fristadens økosystem er blevet forstyrret. Forureningen i skikkelse af regeringens normaliseringsplan for Fristaden har fået Hans Henrik Mælkebøtte, Loppe Benny, Gitte Smed, Henrik Fakir, Klaus Naver, Ole Sol og alle de andre christianitter til at gå visne og slukørede omkring i den støvede Fristad.

Planen, som blandt andet vil betyde nedrivning af selvbyggerhusene på volden, etablering af formelle grundejerforeninger og opførelse af andelsboliger på Christiania, er i mange christianitters øjne regeringens forsøg på at reducere fristadens til et parcelhuskvarter med ligusterhække og vejfest hver sommer.

Normalisering indefra

Mange christianitter piver over normaliseringspresset udefra mod Fristadens principper om selvforvaltning og konsensusdemokrati. Men har Christiania ikke gravet sin egen grav for længe siden? Er den oplidende styreform, hvor man taler sig til rette, indtil alle er enige, ikke et naivistisk levn fra en hashtåge i 1970'erne?

Svarene falder prompte fra den tidligere christianit Ditlev Nissen. Han boede på Fristaden fra 1993 til 2005, og han valgte at flytte fra Christiania, bl.a. fordi en usynlig ledelse de senere år har kørt den bærende styreform, nemlig konsensusdemokratiet, i sønk.

»Der er en, som taler, og 199, der lytter. Konsensusdemokrati forudsætter, at man har kontakt til hinanden, men på Christianias fællesmøder sidder de forskellige grupperinger adskilt, og der er hverken dialog eller kontakt imellem

Ditlev Nissen var christianit i 13 år. I dag bor han i et bofællesskab et stenkast fra Fristaden. Han retter en hård kritik mod Christianias usynlige ledelse, der - når alt kommer til alt - ser stort på den menige christianit. Foto: Morten Flarup

dem. Christiania har et ideal om konsensus, men benytter det repræsentative demokratis former. Det er udtryk for intern normalisering, og hvis det fortsætter, mister Christiania sin eksperimenterende legitimitet,« mener Ditlev Nissen.

Alle skal være enige

Fællesmødet er Christianias øverste, besluttede myndighed. Alle 650 beboere har taleret, og idealet om konsensusdemokrati består i, at man først træffer beslutning, når der er enighed.

Problemet for christianitterne har i Ditlev Nissens øjne bare været, at fællesmøderne har været orienterende frem for inddragende.

»Man er kommet med svar til de menige christianitter i stedet for at stille spørgsmål og dermed lægge op til dialog. Det har intet med konsensusdemokrati at gøre,« siger Ditlev Nissen og fortsætter:

»Endnu værre er tonen på møderne. Ofte oplever man et aggressivt og voldeligt sprog. Mange føler sig krænkede og har ikke mod til at tage ordet. Jeg bliver utryg i sådanne situationer, jeg mister fatningen, kan ikke udtrykke mig klart og har ikke lyst til at åbne munden. Samtidig er der en politisk

korrekthed, som gør, at mange holdninger og emner ikke belyses. Dermed bliver ytringsfriheden en by i Rusland, hvilket er uforeneligt med selvforvaltning og konsensusdemokrati.«

I Ditlev Nissens øjne er Christianias helt store problem, at man ikke har formået at udvikle sin demokratiform.

Juridiske eksperter

Visionen har været konsensus, men praksis minder om et traditionelt, parlamentarisk demokrati.

»Dette understreges især af den aktuelle situation, hvor forhandlergruppen, der varetager kontakten til myndighederne, har valgt at læne sig op ad juridiske eksperter, frem for at igangsætte en borgerinddragende proces, hvor de menige christianitter kan medvirke til at finde svar på de mange spørgsmål.

»Forhandlergruppen har ikke stilet på, at christianitterne selv kunne nytænke ejerformen, boligpolitikken og beslutningsstrukturen. Vi skulle have haft en uvildig og lønnet procesledelse, der kunne støtte christianitterne i den konsensusbårne debat om myndighedernes normaliseringsplan, men på Christiania er det sådan, at man får penge for at passe børn og bage brød, men arbejdet med udvikling af konsensusdemokratiet har man ikke ville investere i,« forklarer Ditlev Nissen.

Som en af de yngre christianitter i midten af 1970'erne forsøgte Ditlev Nissen at trods hierarkiet på Christiania, men han fandt hurtigt ud af, at man ikke kommer langt uden først at have gjort et stort lobbyarbejde.

Lukkethed

En af de engagerede christianitter er Lars Ewé. Han har boet på Christiania i 24 år, men er først blevet politisk

aktiv efter regeringens beslutning i 2003 om at normalisere og byforny det gamle kaserneanlæg. Lars Ewé sidder i baggrundsgroupen, som udgør bindeleddet mellem forhandlergruppen og de menige christianitter.

Han nikker anerkendende til store dele af Ditlev Nissens skarpe kritik af Fristadens beslutningsprocesser, men forsvarer flere af kritikpunkterne med, at Christiania i mange tilfælde er så presset udefra, at man til tider er nødt til at gå på kompromis med sine idealer.

»Vi har altid haft udvalgte kontaktgrupper. Vi kan jo ikke sende 650 mennesker op til finansminister Thor Pedersen (V) for at forhandle, men vores repræsentanter er og har altid været underlagt fællesmødet. Og brugen af eksperter i forbindelse med regeringens normaliseringsplan har simpelthen været nødvendig i den juridiske dialog med myndighederne,« forklarer Lars Ewé.

I forhold til de aktuelle forhandlinger med myndighederne erkender Ewé, at forhandlergruppen har ageret som en lukket ledelse af Fristaden.

»Der har været noget lukkethed fra forhandlergruppens side. Det har muligvis været strategisk klogt

Der en politisk korrekthed, som gør, at mange holdninger og emner ikke belyses. Dermed bliver ytringsfrihed en by i Rusland, hvilket er uforeneligt med selvforvaltning og konsensusdemokrati.

DITLEV NISSEN tidligere beboer på Christiania

aktive efter regeringens beslutning i 2003 om at normalisere og byforny det gamle kaserneanlæg. Lars Ewé sidder i baggrundsgroupen, som udgør bindeleddet mellem forhandlergruppen og de menige christianitter.

Han nikker anerkendende til store dele af Ditlev Nissens skarpe kritik af Fristadens beslutningsprocesser, men forsvarer flere af kritikpunkterne med, at Christiania i mange tilfælde er så presset udefra, at man til tider er nødt til at gå på kompromis med sine idealer.

»Vi har altid haft udvalgte kontaktgrupper. Vi kan jo ikke sende 650 mennesker op til finansminister Thor Pedersen (V) for at forhandle, men vores repræsentanter er og har altid været underlagt fællesmødet. Og brugen af eksperter i forbindelse med regeringens normaliseringsplan har simpelthen været nødvendig i den juridiske dialog med myndighederne,« forklarer Lars Ewé.

I forhold til de aktuelle forhandlinger med myndighederne erkender Ewé, at forhandlergruppen har ageret som en lukket ledelse af Fristaden.

»Der har været noget lukkethed fra forhandlergruppens side. Det har muligvis været strategisk klogt

lykkes med at udvikle sig. »Christiania begyndte jo som et fuldkommen anarkistisk samfund, og trods det massive pres fra myndighederne de sidste 35 år, er vi da lykkedes med nogen udvikling af vores demokrati. Det kan vi også gøre i fremtiden.«

Naturlig udvikling

Sociologen René Karpantschof fra Københavns Universitet mener, at det er helt naturligt, at christianitterne udfordrer konsensusdemokratiet med mere traditionelle, demokratiske processer.

»Konsensusdemokrati er ikke en perfekt styreform uden hierarkiske strukturer, men jeg vurderer ikke, at de demokratiske problemer er større på Christiania, end de er i det etablerede Danmark. Flere mennesker end normalt kan komme til orde i konsensusdemokratiet, men det er naturligvis umuligt at undgå uenigheder, fordi fristadens beboere har forskellige interesser, og hver gang noget skal ændres, vil det true særinteresserne,« siger René Karpantschof.

Han vurderer desuden, at normaliseringspresset, der med svingende intensitet har hængt over Fristaden i årtier, er blevet så massivt ved regeringens Christianialov fra 2003, at mange christianitter har erkendt, at konsensusdemokratiet dage er talte.

I René Karpantschofs øjne er det udtryk for en naturlig proces, der kan sammenlignes med den udvikling, som har fundet sted med demokratiet i det etablerede danske samfund.

indland@jp.dk

Om konsensusdemokrati på Christiania

Britta Lillesøe, medlem af Christianias pressegruppe, holdt fig. tale ved Fællesmødet i Den Grå Hal den 25 marts:

Vi skal bruge vores konsensusdemokrati til at nærme os hinanden og komme med en balanceret udtalelse.

Hvad den bliver, vil komme af sig selv, hvis vi virkelig lytter til hinanden.

Vi må alle rykke os ind mod hinanden og lytte til vores kollektive bevidsthed.

Ingen må blokere for resultatets gennemførelse.

Uanset om udfaldet ligger et andet sted, end der, hvor man selv begyndte.

Hvis vi skal kunne leve sammen, gælder det om at indrette sig efter hinanden. Ikke om at have "ret" og være stejl. Så bliver der krig. Og så ville ethvert forhold gå i stykker, før det var begyndt.

Vi har som sagt konsensusdemokrati. Lad os vise Danmark og den øvrige verden, at vi forstår at bruge det!